

Informacja prasowa, 6 marca 2017

Słowa kluczowe: młodzi, młodzież, polityka, preferencje polityczne, Polacy, sympatie polityczne, sondaż opinii publicznej, partie polityczne, poglądy polityczne, kobiety, mężczyźni, liderzy ugrupowań politycznych

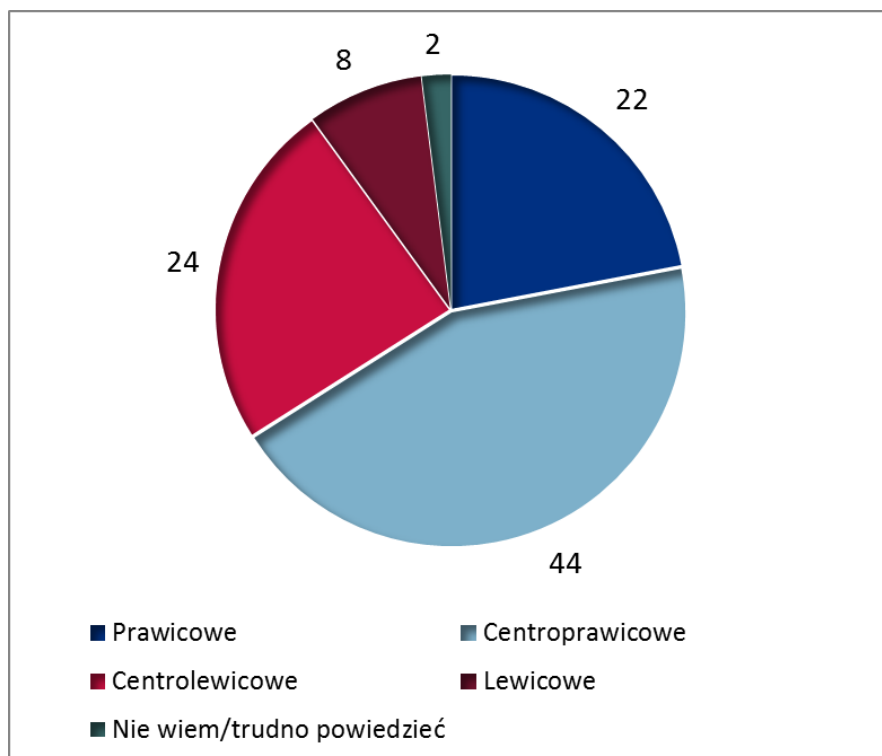
Na prawo, ale nie na PiS – polityczne orientacje młodych Polek i Polaków

Z najnowszego badania Instytutu Spraw Publicznych i Kantar Public wynika, że polska młodzież (15-24 lata) wyraźnie częściej określa swoje poglądy jako prawicowe niż jako lewicowe.

Poproszeni o ocenę swoich poglądów na skali 0-5 (gdzie 0-skrajnie lewicowe, 5-skrajnie prawicowe), młodzi ludzie na ogół wskazywali wartości bliskie środkowi skali (2 lub 3), a zatem centroprawicowe lub centrolewicowe.

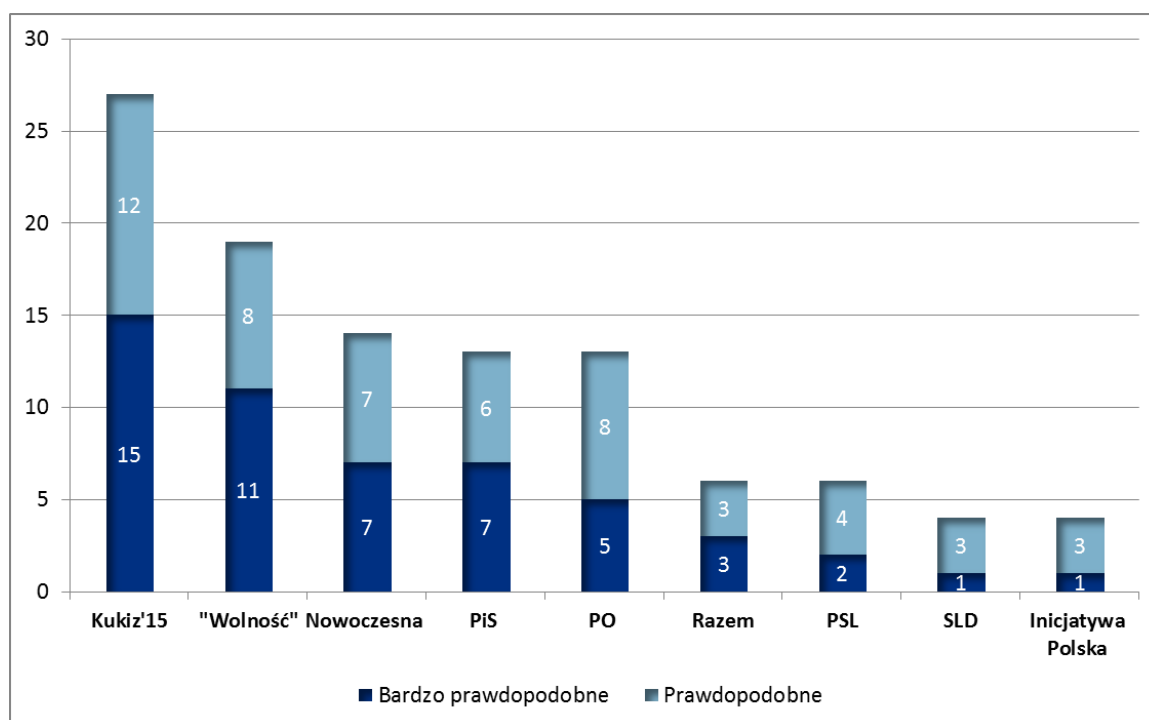
Jako centrowe swoje poglądy określiło ponad dwie trzecie ankietowanych. Nieco więcej niż jedna piąta wybrała wartości 4-5 czyli zdecydowanie prawicowe, a mniej niż co dziesiąty respondent – zdecydowanie lewicowe. Należy odnotować, że szczególnie często poglądy prawicowe deklarowali młodzi mężczyźni oraz osoby mieszkające w małych lub średnich miejscowościach. Młode kobiety częściej od mężczyzn deklarowały poglądy centrowe.

Wykres 1: W jaki sposób opisał(a)byś swoje poglądy polityczne? (w %)

Zapytaliśmy także respondentów o stosunek do konkretnych ugrupowań politycznych i ich przywódców. Każdy z badanych miał ocenić na skali 0-5 prawdopodobieństwo (0 – w ogóle nieprawdopodobne, 5 – bardzo prawdopodobne), że w wyborach parlamentarnych oddałby głos na każde z kolejno wymienionych ugrupowań politycznych. Przy każdym z ugrupowań figurowało nazwisko lidera lub (w wypadku Inicjatywy Polskiej) – liderki.

Wykres. 2. Poparcie młodzieży dla ugrupowań politycznych: na ile prawdopodobne jest, że oddałbyś swój głos na następujące partie polityczne i ich liderów? (odpowiedzi pozytywne, w %)

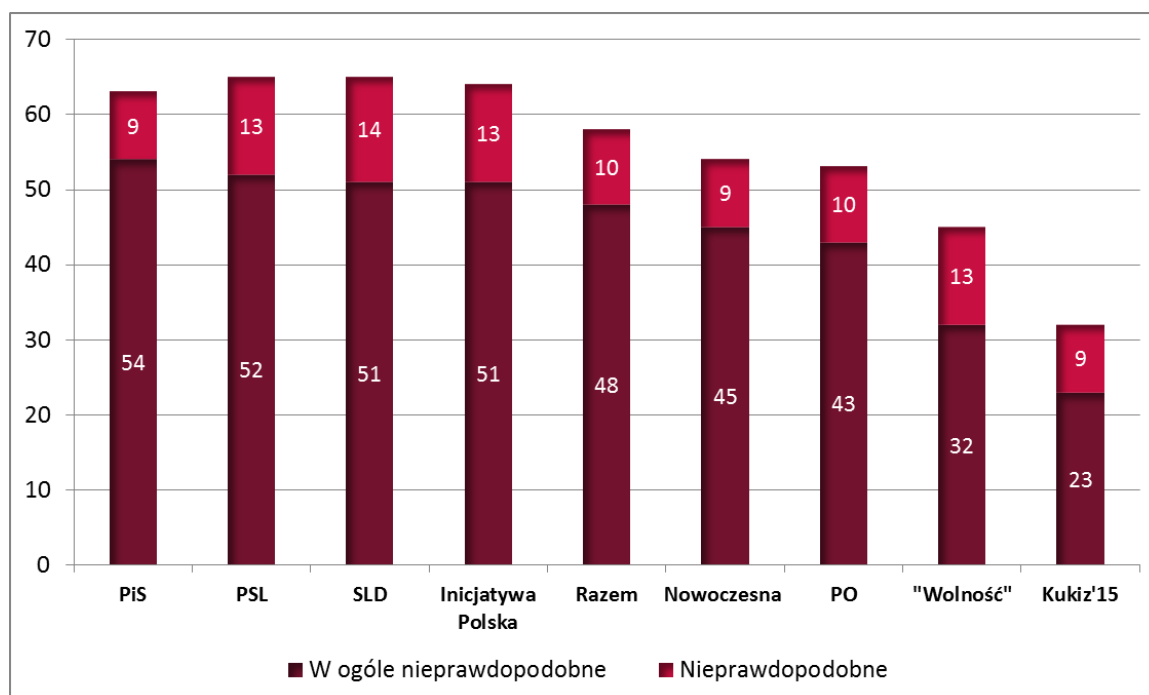
Powyższe wyniki pokazują odsetek ankietowanych, którzy na skali 0-5 ocenili prawdopodobieństwo głosowania na dane ugrupowanie na 5 (bardzo prawdopodobne) lub 4 (prawdopodobne). Badanie pokazało, że największym poparciem młodych obywateli cieszą się ugrupowania, które można określić jako anty-systemowe lub anty-establishmentowe. Ich radykalny język najwyraźniej przyciąga znaczącą grupę młodych ludzi. Co interesujące, partia rządząca czyli Prawo i Sprawiedliwość, zajmuje w tym rankingu dopiero czwarte miejsce, a jedynie 13% badanych deklaruje gotowość poparcia tej partii w wyborach. Co więcej, jeśli za podstawę rankingu przyjmiemy średnie wskazania na skali 0-5, to średnia daje PiS dopiero piąte miejsce, a na trzecim miejscu znajduje się Platforma Obywatelska (reszta rankingu wygląda tak samo jak w ujęciu procentowym). Daleka pozycja PiS w rankingu wynika z wyjątkowo dużego odestka osób deklarujących, że na PiS nie zagłosują (patrz wykres 3).

Podobnie jak w przypadku autoidentyfikacji na skali prawica-lewica, także w przypadku poparcia dla partii widać znaczące różnice w odpowiedziach kobiet i mężczyzn. Młode kobiety wyraźnie rzadziej gotowe są oddać swój głos na ugrupowania określające siebie jako anty-systemowe (Kukiz'15 i Wolność JK-M). Mimo tych różnic, te dwa ugrupowania zajmują pierwsze miejsce także wśród kobiet. Na Kukiz'15 zagłosowałyby zatem 35% młodych mężczyzn i 20% kobiet. Na ugrupowanie „Wolność”,

którego lider Janusz Korwin-Mikke słynie z seksistowskich wypowiedzi, gotowych jest głosować 25% i „tylko” 14% kobiet.

Przyjęta metoda badania orientacji politycznych pozwala także na oszacowanie tzw. elektoratów negatywnych. Poniższy wykres ilustruje odsetek osób deklarujących, że poparcie przez nich danego ugrupowania jest zupełnie lub niemal zupełnie nieprawdopodobne (0 lub 1 na skali 0-5).

Wykres. 3. Elektoraty negatywne: na ile prawdopodobne jest, że oddasz swój głos na następujące partie polityczne i ich liderów? (odp. negatywne, w %)

Młodym Polkom i Polakom znacznie łatwiej przychodzi wskazanie partii, na które nie chcą głosować niż określenie tych, które gotowi są poprzeć. Nawet cieszący się względnie największą popularnością Kukiz'2015 ma większy elektorat negatywny niż pozytywny. Uderzająco silny jest stopień odrzucenia przez młodych partii rządzącej PiS. Aż 54% badanych oceniło prawdopodobieństwo głosowania na tę partię na zero – więcej niż w przypadku jakiegokolwiek innej partii ujętej w badaniu, a łącznie na PiS nie chce głosować prawie dwie trzecie badanych młodych ludzi.

Ponad połowa badanych równie stanowczo odrzuca głosowanie na formacje lewicy (SLD i Inicjatywa Polska) oraz na PSL. Co ciekawe, jeśli chodzi o elektoraty negatywne partii lewicowych, to są one wyraźnie zdominowane przez mężczyzn – kobiety wyraźnie rzadziej deklarują, że nie oddadzą głosu na lewicę. Podobna prawidłowość dotyczy, choć w nieco mniejszym stopniu pozostałych ugrupowań. Wyjątkiem od tej reguły są dwie partie najbardziej popularne wśród młodych wyborców. Elektorat negatywny Kukiz'15 jest niemal taki sam w przypadku tak kobiet, jak i mężczyzn. Natomiast elektorat negatywny partii „Wolność” Janusza Korwina-Mikke to wyraźnie częściej kobiety (49%) niż mężczyźni (41%).

Podsumowując można stwierdzić, że młode Polki i młodzi Polacy czują ogromny dystans do wszystkich istniejących ugrupowań politycznych, co widzimy porównując negatywne i pozytywne elektoraty poszczególnych ugrupowań. W tym kontekście zwraca uwagę wyjątkowo niskie poparcie, oraz bardzo wysoka niechęć, do partii obecnie rządzącej krajem, którą wielu młodych ludzi zapewne uważa za część politycznego establishmentu, nie pamiętając lub nie wierząc w anty-systemową retorykę, która przyniosła PiS sukces w wyborach 2015 roku. Młodzi najczęściej deklarują poparcie dla partii, które same w sobie określają się jako anty-systemowe, a ten ich wybór wydaje się dobrze wpisywać w ogólną niechęć bądź dystans do partii i polityków. Znaczna część grupy objętej badaniem uzyska prawa wyborcze w perspektywie najbliższych dwóch - trzech lat. Partie polityczne czeka ogrom pracy, jeżeli chcą przekonać do siebie tych młodych ludzi.

.....

Badanie zostało zrealizowane za pomocą wywiadów on-line (CAWI) na reprezentatywnej ogólnopolskiej próbie 500 mieszkańców Polski w wieku 15-24 lata. Próba została przygotowana na podstawie oficjalnych statystyk UE (Eurostat).

Komentarzy udziela:

Dr Jacek Kucharczyk, prezes zarządu Instytutu Spraw Publicznych, tel. 501 143 391